

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 93/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na právnu pomoc v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní pod sp. zn. 20 C/260/07 a jeho uzneseniami vydanými v tomto konaní z 9. septembra 2009 a 22. februára 2010, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 179/2010-109 zo 17. júna 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. decembra 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného

porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07 a tiež uzneseniami vydanými v tomto konaní z 9. septembra 2009 a z 22. februára 2010, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 179/2010-109 zo 17. júna 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07 sa žalobou podanou okresnému súdu 22. októbra 2007 sťažovateľ proti žalovanej spoločnosti B., spol. s r. o., domáhal vyslovenia neplatnosti „... *hlasovania na schôdzi vlastníkov bytov bytového domu*...“. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta, že okresný súd v tejto jeho veci relevantne nekonal, vo veci sa podľa sťažovateľa často menili zákonné sudkyne, ktoré mali svoju činnosť obmedziť iba na vymáhanie súdnych poplatkov od sťažovateľa, a to aj napriek tomu, že podľa jeho názoru mal byť od platenia súdneho poplatku oslobodený priamo zo zákona. Okrem tohto sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že okresný súd mu bráni nahliadnúť do spisu, a tiež, že okresný súd stále nezabezpečil pre konanie podstatný dôkaz, a to „... *zápisnica a prezenčná listina*...“.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„II.A. Okresný súd Bratislava II porušuje základné práva D. B. garantované čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru.

II.B. Ústavný súd zrušuje uznesenie 20C/260/2007-84 z dňa 09. 09. 2009, uznesenie 20C/260/2007-102 Okresného súdu Bratislava II ako protizákonné; Ústavný súd zrušuje uznesenie 9Co/179/2010-109 z dňa 17. 06. 2010 odvolacieho súdu Krajský súd Bratislava.

II.C. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava II zaplatiť 10.000 EUR ako satisfakciu za marenie práva na súdnu ochranu opakovane spôsobom persekúcie D. B. a protizákonným rozhodovaním v súčinnosti s odvolacím súdom.

Okresný súd je povinný zaplatiť satisfakciu a trovy konania v lehote 15 dní. V prípade omeškania je povinný zaplatiť úroky z omeškania vo výške 200 EUR denne za každý deň omeškania od dňa povinnosti zaplatiť do zaplatenia.

II.D. Vzhľadom na veľký počet sťažnosti proti Okresnému súdu Bratislava II Ústavný súd upozorňuje, že opakovane porušovania základných práv D. B. bude trestať zdvojnásobením satisfakcii do budúca, ide o circa 50 sťažnosti, ktoré dávajú najavo skutočnú persekúciu D. B. týmto súdom.

II.E. Okresný súd Bratislava II, týmto spôsobom zasahuje do zdravia sťažovateľa neobyčajne hrubým spôsobom, keď odpor tohto súdu spočíva na porušovaní všetkých základných práv a marení akejkoľvek spravodlivosti, keď súd používa falsifikáty ako základ pre rozsudok (v konaniach 7C/63/2002, 52 C/291, 170/131/2007, 24 Cb/82/2008) odmieta zabezpečiť dôkazy a tak kryje trestné činy, rozhoduje sústavne protizákonne a krajsky súd mu to schvaľuje, marí dovolacie konanie neustanovením advokáta...“

Sťažovateľ sa súčasne domáha, aby mu pre účely konania pred ústavným súdom bol z dôvodu jeho nepriaznivých majetkových pomerov ustanovený advokát.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol (prekážka *res iudicata*), okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

V zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 36/03, I. ÚS 226/05, II. ÚS 270/07) rozhodnutie o odmietnutí návrhu na začatie konania pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je rozhodnutím „o konaní“, ktoré má na mysli citované ustanovenie § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde. Nejde však o podmienku konania, ktorú možno dodatočne splniť v ďalšom návrhu, ktorým sa napáda to isté konanie, ktoré bolo napadnuté už v predchádzajúcom návrhu, ktorý bol odmietnutý ako zjavne neopodstatnený.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd zistil, že o identickej sťažnosti sťažovateľa, predmetom ktorej boli namietané zbytočné priet'ahy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07, už ústavný súd konal a rozhodol v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 186/2010, pričom uznesením č. k. II. ÚS 186/2010-11

z 22. apríla 2010 (sťažovateľovi bolo doručené 16. júna 2010) bola táto sťažnosť odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa v časti namietaných prietáhov v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07 na čas do rozhodnutia ústavného súdu (do 22. apríla 2010) je neprípustná, a preto ju pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ ide o postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07 v čase, resp. v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 186/2010-11 z 22. apríla 2010, ústavný súd zistil, že 17. júna 2010 krajský súd uznesením č. k. 9 Co 179/2010-109 ako vecne správne potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 20 C 260/2007-102 z 22. februára 2010, ktorým okresný súd zastavil predmetné konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku (uznesenie okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 6. augusta 2010). Písomným podaním doručeným okresnému súdu 30. augusta 2010 sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie a uznesením č. k. 20 C 260/2007-115 zo 6. októbra 2010 okresný súd priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov v dovolacom konaní (vychádzajúc z aktuálneho rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave z 26. júla 2010, v zmysle ktorého je sťažovateľ občanom v hmotnej núdzi) a súčasne mu pre dovolacie konanie ustanovil právneho zástupcu z radov advokátov (JUDr. A. C., B.). Predmetné uznesenie zo 6. októbra 2010, ako aj dovolanie sťažovateľa okresný súd doručoval sťažovateľovi ustanovenému advokátovi 20. októbra 2010, avšak z dôvodu nevrátenia sa doručienky z tohto doručovania, okresný súd 22. novembra 2010 inicioval reklamačné konanie na pošte, ktoré bolo skončené 2. decembra 2010. Medzičasom však bola okresnému súdu 18. novembra 2010 vrátaná nedoručená zásielka adresovaná advokátovi, ktorý si ju neprevzal, a preto ju okresný súd opätovne zasielal advokátovi 24. novembra 2010, avšak aj táto zásielka bola 21. decembra 2010 vrátaná okresnému súdu ako nedoručená. Následne okresný súd po tretíkrát doručoval predmetnú zásielku sťažovateľovi ustanovenému advokátovi, a to 17. februára 2011 poštou a 22. februára 2011 aj faxom.

Z uvedeného prehľadu procesných úkonov vykonávaných okresným súdom v období po skoršom rozhodnutí ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07 ústavný súd v tomto skúmanom postupe okresného súdu nezistil žiadne obdobia nečinnosti, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako zbytočné prietahy v zmysle sťažovateľom označeného čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol, a to ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na právnu pomoc v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru uzneseniami okresného súdu č. k. 20 C 260/07-84 z 9. septembra 2009 a č. k. 20 C 260/07-102 z 22. februára 2010

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky (vrátane všeobecných súdov).

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, neposkytuje iný všeobecný súd na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv označenými uzneseniami okresného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutých uznesení okresného sudu č. k. 20 C 260/07-84 z 9. septembra 2009 a č. k. 20 C 260/07-102 z 22. februára 2010 využitím riadneho opravného prostriedku, a to odvolania, o možnosti využitia ktorého bol v týchto rozhodnutiach aj riadne poučený. Tento opravný prostriedok sťažovateľ napokon aj využil.

O odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 20 C 260/07-84 z 9. septembra 2009, ktorým okresný súd nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov, rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 14 Co 353/09 z 29. októbra 2009, a to tak, že uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. februára 2010). O odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 20 C 260/07-102 z 22. februára 2010, ktorým okresný súd pre nezaplatenie súdneho poplatku konanie zastavil, rozhodol krajský súd uznesením č. k. 9 Co 179/2010-109 zo 17. júna 2010 tak, že aj toto uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 6. augusta 2010).

V dôsledku využitia riadneho opravného prostriedku proti sťažovateľom napádaným uzneseniam okresného súdu sa odvolací krajský súd v rozsahu svojho preskúmovacieho oprávnenia odvolacieho súdu musel v podstate vysporiadať s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, ako sťažovateľ uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

3. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na právnu pomoc v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 9 Co 179/2010-109 zo 17. júna 2010

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu, ktorým sú aj zbytočné prieskumy v konaní pred všeobecnými súdmi, sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V uvedených súvislostiach ústavný súd uvádza, že krajský súd napádaným uznesením č. k. 9 Co 179/2010-109 zo 17. júna 2010 ako vecne správne potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 20 C 260/07-102 z 22. februára 2010, ktorým okresný súd z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku sťažovateľom konanie zastavil, pričom toto uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 6. augusta 2010.

Od 6. augusta 2010, keď sťažnosťou sťažovateľa napádané uznesenie krajského súdu č. k. 9 Co 179/2010-109 zo 17. júna 2010 nadobudlo právoplatnosť, do 17. decembra 2010, keď bola sťažnosť sťažovateľa adresovaná ústavnému súdu podaná na poštovú prepravu

(ústavnému súdu bola doručená 21. decembra 2010), už nepochybné uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie ním označených práv uznesením krajského súdu č. k. 9 Co 179/2010-109 zo 17. júna 2010, už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

4. K namietanému porušeniu práv okresným súdom v konaniach vedených pod sp. 7 C 63/02, sp. zn. 17 C 131/07 a sp. zn. 24 Cb 82/08

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ označené konania okresného súdu uviedol iba v petite sťažnosti bez tohto, aby to akýmkoľvek spôsobom odôvodnil v sťažnosti, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí obsahovať odôvodnenie návrhu.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal jeho priznania, už nerozhodoval.

Ústavný súd tiež podotýka, že kvôli odmietnutiu sťažnosti sťažovateľa ako celku, bolo tiež bez právneho významu rozhodovať o žiadosti sťažovateľa ustanoviť mu v konaní pred ústavným súdom právneho zástupcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2010